

Pilar 3 – Offentliggjøring av informasjon om kapital og risikoforhold

Tysnes Sparebank

31. desember 2023

INNHOOLD

1.	Innledning og formål med dokumentet	2
2.	Konsolidering	2
3.	Kapitalkrav og mål	2
3.1	Ansvarlig kapital og kapitalkrav	2
3.2	Uvektet kjernekapital	4
3.3	Kapitalmål	4
4.	Styring og kontroll av risiko	5
4.1	Innledning	5
4.2	Organisering og ansvar	6
4.3	Styring og kontroll av enkeltrisiko	7
4.3.1	Kredittrisiko	7
4.3.2	Likviditetsrisiko	11
4.3.3	Markedsrisiko	12
4.3.4	Operasjonell risiko	13
4.3.5	Øvrige risikoer	13
5.	Informasjonsplikt for foretak som har eierinteresser i foretak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett	14
6.	Vedlegg: Standardisert skjema for offentliggjøring av bankens nøkkeltall for kapital og likviditet...	15

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter åttende del av kapitalkravsforordningen (CRR (EU) 2013/575), jf. Forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRD IV del XI.

Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2023 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko utover den markedsrisiko som er i likviditetsporteføljen.

Alle tall er oppgitt i tusen dersom ikke annet er oppgitt.

2. KONSOLIDERING

Banken har ingen eierandeler som medfører rapportering av konsolidert kapitaldekning.

Banken har eierandeler hvor deler av investeringen er fratrukket i bankens ansvarlige kapital. Dette gjelder i hovedsak aksjer tilknyttet Eika Alliansen, mindre plasseringer i finansinstitusjoner og medlemsinnskudd i Kredittforeningen for Sparebanker (KFS). Tabellen viser oversikt over de vesentligste plasseringene som fører til fratrukk i ansvarlig kapital.

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett	Forretningskontor	Type virksomhet
Eika Gruppen AS	138.657	42.429	0,56 %	0,56 %	Oslo	Forsikring, finansiering, forvaltning, investering og eiendomsmegling
EBK	18.542.596	79.222	1,30 %	1,30 %	Oslo	Boligfinansiering
Eika VBB AS	737	3.705	0,58 %	0,58 %	Oslo	Eie aksjer i VBB AS og kvæta Eika Alliansen sine interesser
Eiendomskreditt	16.000	2.560	0,30 %	0,30 %	Bergen	Finans

Sammen med Jernbanepersonalets Bank og Forsikring er det etablert et felles holdingselskap som eier Aktiv – selskapene i Bergen. Bankens eierandel i Aktiv Holding AS er 46,7 %. Med en eierandel på over 10 % defineres investeringen som vesentlig og vekter 250% i beregningsgrunnlaget for kredittrisiko og selskapet bokføres som tilknyttet selskap.

3. KAPITALKRAV OG MÅL

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Tabellene på neste side viser kapital og beregningsgrunnlag for morbank og konsolidert, samt kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. Tysnes Sparebank eier 0,56 % i Eika Gruppen AS og 1,30 % i Eika Boligkreditt AS og konsolideres forholdsmessig med de eierandelene.

	Morbank		Konsolidert kapitaldekning inkl. andel samarb.gruppe	
	2023	2022	2023	2022
Opptjent egenkapital	207.504	196.667	147.285	129.837
Overkursfond	710	710	67.130	66.829
Utjevningfond	39.605	35.183	-	-
Annen egenkapital	1.034	-407	19.858	18.452
Egenkapitalbevis	188.485	188.745	207.455	208.241
Gavefond	1.899	300	-	-
Fond for urealiserte gevinster	19.648	16.635	-	-
Avsatt utbytte	-12.020	-	-	-
Sum ren egenkapital før fradrag	446.865	437.833	441.728	423.359
Frdrag Vipps	-3.705	-	-	-
Frdrag for forsvarlig verdsetting	-638	-612	-792	-951
Frdrag i ren kjernekapital	-88.148	-103.879	-5.800	-4.910
Utsatt skattefordel	-	-	-	-54
Ren kjernekapital	354.374	333.342	435.136	417.443
Fondsobligasjoner	30.000	20.000	38.035	29.798
Sum kjernekapital	384.374	353.342	473.171	447.241
Tilleggskapital - ansvarlig lån	40.000	40.000	50.821	51.499
Netto ansvarlig kapital	424.374	393.342	523.992	498.740
<i>Eksponeringskategori (vektet verdi)</i>				
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	20.983	20.953	35.307	42.344
Institusjoner	43.587	41.899	55.504	61.805
Foretak	164.872	205.362	167.998	209.666
Massemarked	-	-	13.892	12.546
Engasjementer med pantessikkerhet i eiendom	1.028.549	928.362	1.463.282	1.366.858
Forfalte engasjementer	222.576	83.855	223.522	84.595
Høyrisiko-engasjementer	107.229	95.957	107.229	95.957
Obligasjoner med fortrinnsrett	12.986	12.976	23.234	23.497
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	23.359	2.383	23.359	2.383
Andeler i verdipapirfond	14.478	14.802	14.947	15.280
Egenkapitalposisjoner	64.806	52.732	63.989	137.047
Øvrige engasjement	52.598	80.829	57.677	83.374
CVA-tillegg	-	-	16.428	19.177
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.756.023	1.540.111	2.266.369	2.154.530
Beregningsgrunnlag fra operasjonell risiko	167.626	150.899	175.554	158.354
Kapitalkrav med utgangspunkt i faste kostnader	-	-	1.237	1.442
Sum beregningsgrunnlag	1.923.649	1.691.010	2.443.160	2.314.327
Banken				
	2023	2022		
Kapitaldekning i %	22,06 %	23,26 %		
Kjernekapitaldekning	19,98 %	20,90 %		
Ren kjernekapitaldekning i %	18,42 %	19,71 %		
Uvektet kjernekapitalandel i %	10,78 %	10,66 %		
Konsolidering av samarbeidende grupper			2023	2022
Kapitaldekning i %			21,45 %	21,55 %
Kjernekapitaldekning			19,37 %	19,32 %
Ren kjernekapitaldekning i %			17,81 %	18,04 %
Uvektet kjernekapitalandel i %			9,19 %	8,84 %

3.2 Uvektet kjernekapital

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital, for Tysnes Sparebank sin del, uten overgangsordninger delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster og gjenkjøpsavtaler som ikke er balanseført. Ikke balanseførte poster blir justert for konverteringsfaktor (iht i CRR artikkel 429, nr. 10).

Uvektet kjernekapital	
Poster utenom balansen med 20 % koverteringsfaktor etter standardmetoden	11.729
Poster utenom balansen med 50 % koverteringsfaktor etter standardmetoden	46.119
Poster utenom balansen med 100 % koverteringsfaktor etter standardmetoden	65.570
Øvrige eiendeler	3.440.984
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital	-
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital etter overgangsregler	-
Totalt eksponeringsbeløp	3.564.403
Totalt eksponeringsbeløp etter overgangsregler	3.564.403
Kapital	
Kjernekapital	384.374
Kjernekapital etter overgangsregler	384.374
Uvektet kjernekapitalandel	
Uvektet kjernekapitalandel	10,8 %
Uvektet kjernekapitalandel etter overgangsregler	10,8 %

3.3 Kapitalmål

Styret i banken ønsker at bankens kapitalmål til enhver tid skal overstige summen av pilar 1 krav, bufferkrav og det beregnede pilar 2 kravet, samt at det må være et krav som er tilfredsstillende for investorer og markedet.

Finansdepartementet fastsette 20. desember 2023 en overgangsregel for kapitalsammensetning for bankene sitt pilar 2-krav. Endringene i den nye forskriften tilsier at 56,25 prosent av pilar 2-kravet skal dekkes av ren kjernekapital og 75,00 prosent av pilar 2-kravet skal dekkes av bankens kjernekapital. Tidligere var dette kravet 100 prosent og justeringen gir lavere krav til ren kjernekapital og kjernekapital for bankene. Denne overgangsregelen er hensyntatt i bankens kapitalmål pr. 31.12.2023.

Banken har ifølge vedtak fra Finanstilsynet fra 2. kvartal 2020, et pilar 2-krav på 3,5 prosent av det konsoliderte beregningsgrunnlaget for pilar 1, dog minimum 61 MNOK. Kravet skal dekke risikoer banken er utsatt for og som ikke, eller bare delvis, er dekket av minstekravet. Pilar 2-kravet dekkes av ren kjernekapital og kravet har vært gjeldende fra 3. kvartal 2020.

Konsolidert med samarbeidende grupper:

	Ren kjernekapital	Kjernekapitaldekning	Kapitaldekning
Minimum Pilar 1	4,5 %	6,0 %	8,0 %
Bevaringsbuffer	2,5 %	2,5 %	2,5 %
Systemrisikobuffer	4,5 %	4,5 %	4,5 %
Motsyklisk buffer	2,5 %	2,5 %	2,5 %
Sum Pilar 1 + bufferkrav	14,0 %	15,5 %	17,5 %
Pilar 2 krav	2,0 %	2,6 %	3,5 %
Kapitalkrav	16,0 %	18,1 %	21,0 %
Styringsbuffer	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Mål 31.12.2023	17,0 %	19,1 %	22,0 %
Faktisk 31.12.2023	17,8 %	19,4 %	21,4 %

Hensyntatt overgangsregelen for bankers pilar 2-krav er bankens kapitalmål for kapitaldekning på 22,0 prosent, kjernekapitaldekning på 18,13 prosent og ren kjernekapitaldekning på 15,97 prosent ved årsskiftet. Banken er under kapitalmålet for bankens kapitaldekning, men oppfylder gjeldende lovkrav. For å igjen oppfylle bankens kapitalmål for kapitaldekning har banken i februar 2024 utstedt et nytt ansvarlig obligasjonslån pålydende 20 millioner kroner.

Styret vurderer at bankens kapitalsituasjon er tilfredsstillende sett i sammenheng med bankens kapitalmål.

Etter bankens risikoanalyse og kapitalvurderinger i 2024 er bankens styringsbuffer økt til 1,2 prosent og bankens konsoliderte kapitalmål de neste årene er:

Kapitalmål - konsolidert	2024 - 2026
Ren kjernekapitaldekning	17,2 %
Kjernekapitaldekning	19,3 %
Ansvarligkapital dekning	22,2 %

4. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

4.1 Innledning

Etter kapitalkravsregelverket skal banken regelmessig gjennomføre en intern kapitalkravsvurderingsprosess (ICAAP) for å ta stilling til bankens kapitalbehov. Denne vurderingen skal være framoverskuende, og banken må i denne prosessen hensynta både gjeldende eksponering og planlagt vekst, samt eventuelle strukturelle påvirkninger og besluttede strategiske endringer mv. Som en del av bankens krav til offentliggjøring av finansiell informasjon rapporteres kapitaldekning og ICAAP prosess i Pilar 3.

Tysnes Sparebank benytter Eika Gruppen sine Eika VIS modeller for beregning av risiko og kapitalbehov i forbindelse med ICCAP. Eika VIS bidrar med modeller og malverk til arbeidsprosesser, beregninger og dokumenter for å sikre en god ICAAP prosess.

Sentrale risikoer for Tysnes Sparebank er;

Kredittrisiko – Dette er risiko for tap som følge av kunders eller andre motparters manglende evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser

Likviditetsrisiko – Dette er risiko for ikke å være i stand til å innfri gjeldsforpliktelser eller ikke evne å finansiere eiendeler, herunder vekst, uten vesentlige økte kostnader.

Markedsrisiko – Dette er risiko for tap som følge av svingninger i aksjekurser, kredittspreader, renter og valutakurser.

Operasjonell risiko – Dette er risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende i interne prosesser eller systemer, samt menneskelige feil eller eksterne hendelser.

Omdømme risiko – Risiko for svikt i inntjening og tilgang på kapital som følge av sviktende tillit i markedet, både hos kunder, motparter, verdipapirmarkedet og myndigheter.

Forretningsrisiko – Risiko knyttet til uventede inntekts- og kostnadssvingninger som følge av endret kundeatferd eller konjunktursvingninger.

Strategisk risiko – Risiko for tap som følge av feilslåtte strategiske satsninger.

4.2 Organisering og ansvar

Styret er bankens øverste organ og ansvarlig for å påse at banken har en ansvarlig kapital som er tilstrekkelig ut i fra ønsket risiko, bankens virksomhet og regulatoriske krav. Styret fastsetter bankens mål, strategier og overordnede planer, og har et overordnet ansvar for bankens risikostyring. Videre er det styret som fastsetter skriftlige rutiner og prosessbeskrivelser for å sikre tilfredsstillende deling av myndighet og ansvar.

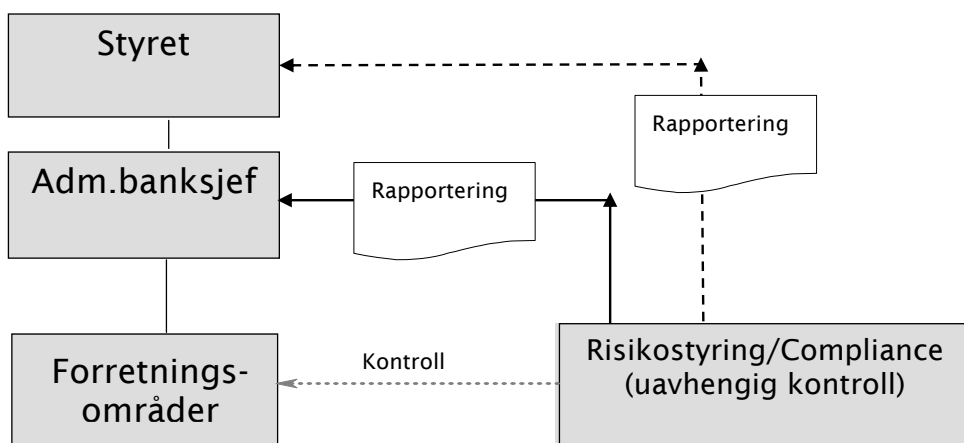
Banken har et risiko- og revisjonsutvalg som fungerer som et forberedende og rådgivende arbeidsutvalg for styret. Utvalgets oppgaver er regulert i finansforetaksloven § 13-6 og § 8-19. Utvalget skal blant annet sørge for at risiko- og kapitalstyring støtter bankens strategiske utvikling og måloppnåelse, og overvåke prosessen for finansiell rapportering.

Adm. banksjef utøver den daglige ledelsen av banken og er ansvarlig for den daglige forretningsvirksomheten overfor styret, samt videreutvikling av banken og bankens økonomiske disposisjoner. Adm. banksjef har det øverste ansvaret for at organisasjonen etterlever de beslutninger styret har fattet.

Ledere, i samarbeid med fagansvarlige, har ansvar for å styre risiko og sikre god internkontroll innenfor eget område i tråd med bankens vedtatte risikoprofil.

Banken har en uavhengig risikostyrings- og compliancefunksjon med tilstrekkelig kompetanse, ressurser, tid og gjennomslagskraft. Risikostyringsfunksjonen skal sikre at alle vesentlige risikoer i banken er identifisert, vurdert, styrt, målt og rapportert av lederne for de ulike forretningsområdene. Compliancefunksjonen skal sikre at bankens forretningsområder etterlever lover, forskrifter og standarder, slik at banken ikke blir rammet av offentlige sanksjoner, økonomisk tap eller tap av omdømme. Bankens retningslinjer for risikostyrings- og compliancefunksjonen beskriver funksjonens organisatoriske plassering, arbeidsoppgaver og krav til kompetanse. Risikostyrings- og compliancefunksjonen rapporterer til adm. banksjef og kan rapportere direkte til styret i tilfeller der styret ikke får nødvendig informasjon om vesentlige risikoer via den alminnelige rapporteringen. Funksjonen utarbeider kvartalsvise risikorapporter og compliance rapporter i tillegg til en årlig oppsummering av årets viktigste complianceforhold med prioriteringer for kommende år.

Rollefordeling i Tysnes Sparebank

Banken skal ikke ha en egen internrevisjonsfunksjon, men skal i stedet benytte andre uavhengige parter for å evaluere om bankens internkontroll fungerer tilfredsstillende. Revisor skal gi en årlig bekreftelse til styret om risikostyringen og internkontrollen, jfr. Finansforetaksforskriftens § 8-3.

4.3 Styring og kontroll av enkeltrisiko

4.3.1 Kredittrisiko

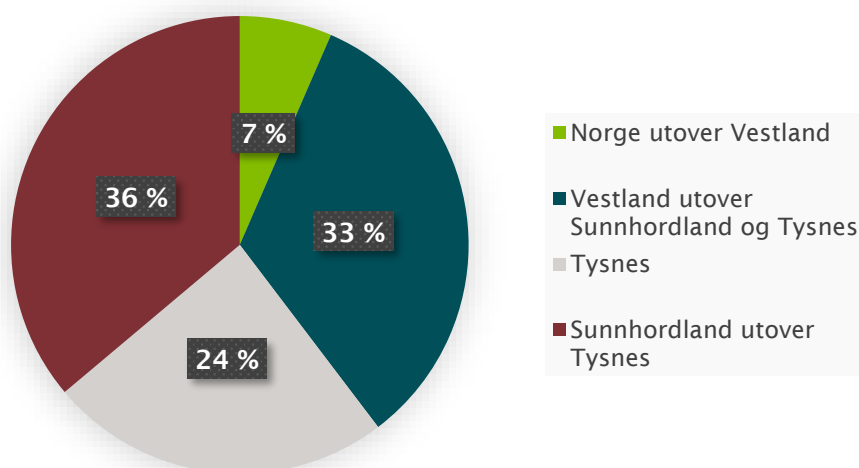
Med kredittrisiko forstås her risiko for tap, samt risiko for ekstra kostnader knyttet til at bankens låne- og kredittkunder ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser iht. avtaler. Kredittrisiko omfatter også tapsrisikoen knyttet til avgitte garantier for oppfyllelse av kunders forpliktelser.

Bankens risikoprofil er et resultat av bankens overordnede strategi, rammer og krav for kredittområdet. Bankens kredittrisiko skal være lav til moderat.

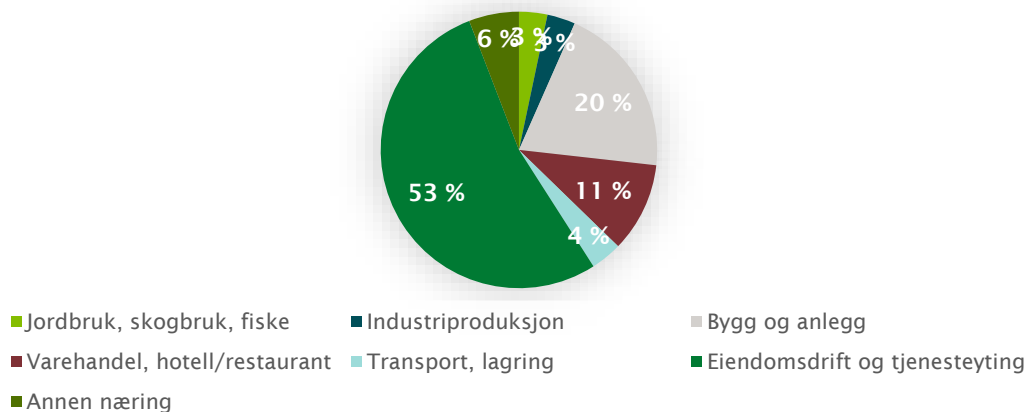
Styret har fastsatt en overordnet strategi for kredittområdet som inneholder markeds- og vekstmål, som omfatter bransje og geografi, samt mål for lønnsomhet. Lønnsomhetsmålet skal ses i forhold til porteføljens risiko. I bankens ICAAP-dokument beskrives kapitalbehovet for kreditt risiko. Gjennom bevilgningsfullmakt delegeres kredittfullmakt til adm. banksjef. Adm. banksjef delegerer bevilgningsfullmakter videre ut i organisasjonen. De delegerede fullmaktene er relatert til enkeltengasjementers størrelse og risiko. Banken har integrert en vurdering av bærekraftsforhold som en del av den totale kredittvurderingen knyttet til en søknad om finansiering.

En forutsetning for at banken skal nå sine mål er kompetente medarbeidere med analytiske evner og god innsikt i risikoelementer knyttet til kunden. Banken har løpende kompetanseutvikling, noe som er helt nødvendig for å bygge opp og vedlikeholde denne kompetansen.

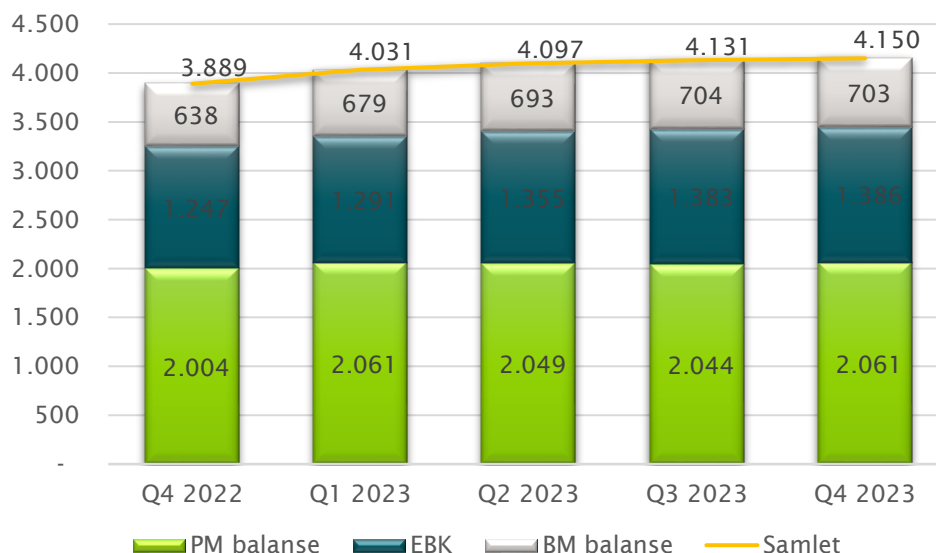
Bankens utlånsportefølje inkl. EBK portefølje:

Bankens utlånsportefølje er hovedsakelig i Sunnhordland, og andel personmarked er 75 % og andel bedriftsmarked er 25 %. Porteføljen i bedriftsmarkedet består av 53 % til eiendomsdrift og forretningsmessig tjenesteyting og 20 % til bygg og anlegg.

Utvikling utlånsportefølje 2023

Bankens utlånsvekst var ca 4,6 prosent på egen balanse i 2023, og utlånsveksten inkl. EBK var ca 6,7 prosent.

Konsentrasjonsrisiko er en risiko som oppstår ved høy samlet eksponering på en enkelt motpart eller utsteder av sikkerhet, tilknyttede grupper av motparter, motparter med virksomhet innen samme bransje eller geografisk område og motparter som benytter samme form for sikkerhet, handler i samme vare eller har samme virksomhet.

Bankens utlånsvirksomhet er konsentrert i Sunnhordland med en god andel i Tysnes kommune, og utover det i all hovedsak i Vestland fylke. Bedriftsmarkedet sin portefølje er i stor grad konsentrert mot eiendomsdrift og eiendomsutvikling. Bedriftsporteføljen er godt differensiert med tanke på størrelse og type sikkerheter, og innenfor gitte definisjoner for store engasjement og rammer for eksponering fastsatt av styret.

Bankens konsentrasjonsrisiko er vurdert og hensyntatt i bankens ICAAP, og således tatt hensyn til ved fastsettelsen av bankens kapitalmål.

Banken benytter et risikoklassifiseringssystem i forbindelse med bevilgning av kreditter som grunnlag for kategorisering av kredittporteføljen. Modellen som benyttes er en sannsynlighetsbasert (PD – probability of default) risikoklassemodell, og beregner sannsynlighet for at kunden går i mislighold i løpet av de neste 12 månedene. Modellen er delt i to, henholdsvis person- og bedriftsmarkedet. Modellen er bygget opp med 10 risikogrupper, hvor klassene 1-3 representerer lav risiko, klassene 4-7 representerer middels risiko og klassene 8-10 høy risiko. Utover dette benyttes også to klasser (11 og 12), for hhv. misligholdte og tapsutsatte engasjement.

Tabellen under viser intervaller for de ulike risikoklassene basert på sannsynlighet for misligholdt:

Risikoklasse	Min. PD	Maks PD
1	0,00 %	0,10 %
2	0,10 %	0,25 %
3	0,25 %	0,50 %
4	0,50 %	0,75 %
5	0,75 %	1,25 %
6	1,25 %	2,00 %
7	2,00 %	3,00 %
8	3,00 %	5,00 %
9	5,00 %	8,00 %
10	8,00 %	100,00 %
11	Misligholdte engasjement	
12	Tapsutsatte engasjement	

Nærmere beskrivelse av modellen er gitt i note 2 i årsrapport for 2023.

Utlån, ubenyttede kreditter og garantier til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet pr 31.12.2023:

Pr. klasse finansielt instrument:	Personmarkedet			Sum utlån
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	1.536.077	4.110	-	1.540.187
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	281.440	126.412	-	407.852
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	17.276	72.553	-	89.829
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	-	-	23.083	23.083
Sum brutto utlån	1.834.793	203.075	23.083	2.060.951
Nedskrivninger	-448	-1.023	-3.050	-4.522
Sum utlån til bokført verdi	1.834.345	202.052	20.032	2.056.429

Pr. klasse finansielt instrument:	Bedriftsmarkedet			Sum utlån
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	93.862	-	-	93.862
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	154.176	38.664	-	192.840
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	70.658	172.783	-	243.440
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	-	-	173.226	173.226
Sum brutto utlån	318.695	211.447	173.226	703.368
Nedskrivninger	-1.255	-4.765	-25.731	-31.750
Sum utlån til bokført verdi	317.440	206.682	147.495	671.618

Pr. klasse finansielt instrument:	Ubenyttede kreditter og garantier			Sum eksponering
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	115.044	167	-	115.211
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	13.993	25	-	14.017
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	1.297	7.826	-	9.123
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	-	86,30	2.832	2.918
Sum ubenyttede kreditter og garantier	130.334	8.104	2.832	141.269
Nedskrivninger	-43	-102	-145	-291
Netto ubenyttede kreditter og garantier	130.290	8.002	2.686	140.978

Sikkerheter som stilles for lån har påvirkning på kredittrisiko. Alle lån og kreditter etableres som hovedregel med første prioritet i betryggende sikkerhet. Bankens gjennomsnittlige PD-verdi for BM engasjement er over Eika snittet for middels og høy risiko engasjement. På bedriftsmarkedet skal BM kunder i høy risikoklasse ha eiere som er godt kjent av banken og som hovedregel skal slike engasjement etableres med svært god sikkerhet. På privatmarkedet er sikkerhet i all hovedsak pant i bolig og fritidsbolig.

4.3.2 Likviditetsrisiko

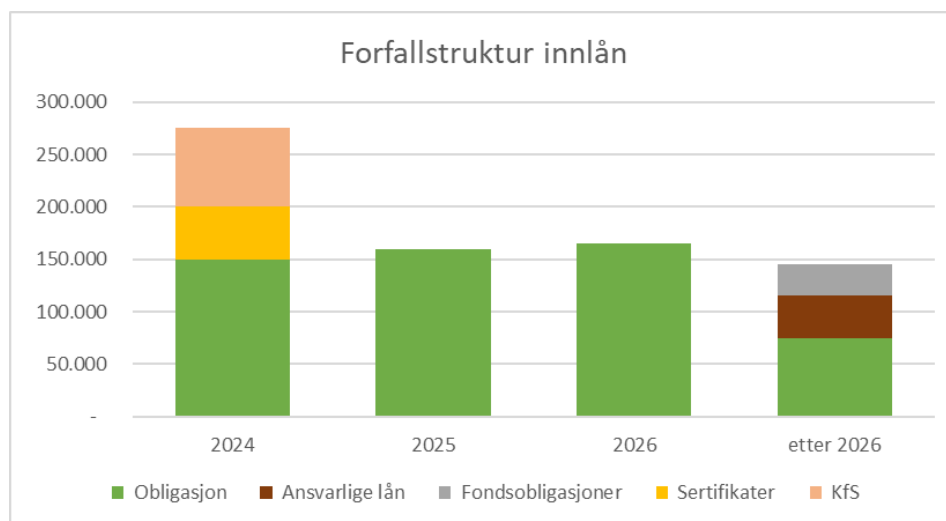
Med likviditetsrisiko forstås risikoen for at banken ikke klarer å innfri sine gjeldsforpliktelser. Likviditetsrisiko er også risikoen for at banken ikke kan refinansiere sin gjeld og/eller finansiere sin aktivitet uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av ekstra dyr finansiering, eller i form av prisfall på likvide eiendeler som må realiseres.

Banken er avhengig av tillit fra våre innskytere, og styret anser det som viktig å ha en lav/moderat likviditetsrisiko.

Styringen av likviditetsrisikoen gjøres gjennom policy for likviditetsrisiko og rammer, som styret godkjenner årlig, på bakgrunn av stresstester og beredskapsplaner. Likviditeten er avhengig av bankens balansestruktur, likviditeten i pengemarkedet og bankens kredittverdighet. Det er blant annet utarbeidet rammer for bankens balansestruktur, forfallsstruktur, størrelse på innskudd og løpende likviditetsbeholdning. Styret har fokus på å følge opp likviditetsrisikoen i forhold til de retningslinjer som er fastlagt. Rammeverk for likviditetsrisiko overvåkes månedlig og utviklingen rapporteres kvartalsvis til styret i egen risikorapport. Det er satt opp interne krav som utløser aktivitet hvis verdiene blir for lave.

Banken har en innskuddsdekning, målt i prosent av brutto utlån, pr. 31.12.2022 på 83,5 prosent. Spredning av innskudd er godt innenfor ramme og vurderes som god, da det er relativt få store innskudd i porteføljen.

Overføring av lån til Eika Boligkreditt er ved utgangen av året 2023 på 1.386 MNOK, og utgjør en andel på 33 prosent av total boliglånsportefølje. Samlet beholdning av innlån fra obligasjonsmarkedet utgjør 710 MNOK. Banken er avhengig av tillit fra innlånskildene og det oppleves positiv oppmerksomhet rundt banken blant flere fremmedkapitalkilder, og DnB og Danske Bank har kredittrammer på banken. Tysnes Sparebank jobber aktivt for å tilstrebe en jevn og godt fordelt forfallsstruktur på innlån som tas opp i markedet. Grafen viser forfallstruktur på markedsfinansieringen pr 31.12.2023:

Styret vurderer at banken har en god likviditetssituasjon i forhold til forfallsstruktur både på kort og lang sikt.

Bankens LCR (mål på likviditetsbuffer) er pr 31.12.2023 på 206 prosent og NSFR (mål på langsiktig finansiering) er 126 prosent. Bankens likviditetssituasjon vurderes som tilfredsstillende og innenfor vedtatte rammer ved utgangen av året 2023.

4.3.3 Markedsrisiko

Med markedsrisiko forstås risiko for tap som følge av svingninger i aksjekurser, kredittspreader, renter og valutakurser. Risiko for tap ved svingninger i aksjekurser og kredittspreader er knyttet til bankens beholdning av finansielle instrumenter, mens risiko for tap ved svingninger i valutakurser og renter både er knyttet til bankens beholdning av finansielle instrumenter og dens øvrige virksomhet.

Styret har vedtatt en egen policy for markedsrisiko med rammer for mulige investeringer. Banken tar ikke aktivt posisjoner og markedsrisiko oppstår som følge av bankens inn- og utlånsaktivitet og bankens behov for likviditetsforvaltning i rentebærende papirer. Bankens markedsrisiko skal være lav til moderat.

Tysnes Sparebank har valgt å engasjere Eika Kapitalforvaltning AS til å foreta plasseringer av overskuddslikviditet innenfor bankens vedtatte policyer og rammer, der målet er å ha en forsvarlig LCR – portefølje til enhver tid. Bankens forvaltningsportefølje utgjør ved årsskiftet 492 MNOK og anses som liten. I tillegg benyttes Norges Bank til plassering av overskuddslikviditet. Banken har ikke avtaler med iboende valutarisiko i 2024.

Markedsrisiko er hensyntatt ved vurdering av bankens kapitalbehov.

For supplerende opplysninger henvises til note 24-30 i årsrapport for 2023.

4.3.4 Operasjonell risiko

Med operasjonell risiko menes risiko for tap som følge av utilstrekkelige/sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Dette inkluderer juridisk risiko, compliance risiko, belønnings/insentivrisiko og omdømmerisiko. Bankens operasjonelle risiko styres i henhold til policy for operasjonell risiko og tilhørende rammeverk. Bankens operasjonelle risiko skal være lav.

Operasjonell risiko er ofte tett knyttet til bankens øvrige risikoområder, slik som for eksempel kredittrisiko, markedsrisiko og likviditetsrisiko. Identifiseringen skjer først og fremst gjennom den daglige drift og internkontrollarbeidet. I tillegg vil risiko identifiseres og vurderes av risikostyrings- og compliancefunksjonen og av eksterne revisjonen som alle bl.a. kan påpeke mangler og avvik, samt gjennom arbeidet med ICAAP.

Banken jobber daglig med å vurdere, styre og redusere operasjonell risiko. Dette gjøres blant annet gjennom:

- Etablerte policyer og retningslinjer for vesentlige risikoer og forretningsområder
- Kvartalsvis risiko- og compliance rapportering om operasjonell risiko til styret
- Krav til hendelsesregistrering i et eget hendelsesregister
- Årlig internkontrollgjennomgang
- Arbeid utført av uavhengig risikostyrings- og compliancefunksjonen

Banken har inngått avtale om sammenslåing med Haugesund Sparebank. Denne prosessen pågår utover i 2024, og målet er at bankene juridisk er sammenslått i løpet av 2024 etter at de nødvendige myndighetsgodkjenninger er på plass. Begge bankene er lokale sparebanker lokalisert i sammenfallende geografiske område og den sammenslåtte banken vil tilby de samme tradisjonelle sparebanktjenester som bankene tilbyr hver for seg i dag.

For den tekniske sammenslåingen er det et mål om at det skal skje så tett opp mot den juridiske sammenslåingen som mulig. Sammenslåingsprosessen medfører en ekstra belastning på organisasjonen og øker den operasjonelle risikoen noe i en avgrenset periode.

Bankens operasjonelle risiko er hensyntatt ved vurdering av bankens kapitalbehov.

4.3.5 Øvrige risikoer

I tillegg til de risikoene som er beskrevet ovenfor er banken eksponert mot følgende risikoer:

- *Omdømmerisiko* er risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter, eiere og myndigheter. Omdømmerisiko kan knyttes til egen virksomhet, til Eika alliansen og finansbransjen generelt.
- *Forretningsrisiko* er risikoen for fall i forventede inntekter (budsjett og prognoser) fra ulike forretnings- eller produktsegment.

- *Strategisk risiko* er risiko for uventet tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp.
- *Eiendomsrisiko* er risiko for uventet verdifall på institusjonens eiendommer eller portefølje av eiendomsinvesteringer. Eiendomspriserisiko knyttet til utlån til eiendomssektoren eller eiendeler som sikkerhet blir dekket under kredittrisiko og konsentrasjonsrisiko.

Styret vurderer at banken ikke har et kapitalbehov knyttet til de ovennevnte øvrige risikoene.

5. INFORMASJONSPLIKT FOR FORETAK SOM HAR EIERINTERESSER I FORETAK SOM UTSTEDER OBLIGASJONER MED FORTRINNSRETT

Tysnes Sparebank har en eierandel på 1,30 prosent i Eika Boligkreditt (EBK). EBK utsteder obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) og Tysnes Sparebank er som følge av vår eierinteresse underlagt informasjonsplikt i samsvar med Finansforetaksforskriften § 11-10.

			Beløp i tusen kroner eller prosent
a	Overføringsrad: Samlet portefølje overført og formidlet til Eika Boligkreditt AS (bolighypoteklån) i prosent av samlede utlån til personmarkedet på bankens balanse og bolighypoteklån		40,20 %
b	Gjennomsnittlig belåningsgrad for bolighypoteklån hos Eika Boligkreditt AS		56,15 %
c	Overpantsettelsesgrad i sikkerhetsmassen		59,49 %
d	Tellende sikkerhetsmasses andel av sikkerhetsmasse totalt		98,96 %
e	Utestående garantiforpliktelse		35.385
f	Bokført verdi av hhv. obligasjoner med fortrinnsrett, aksjer, fondsobligasjonskapital, ansvarlig lånekapital og annen usikret finansiering i kredittforetaket	Obligasjoner med fortrinnsrett	106.572.817
		Aksjekapital	1.428.559
		Fondobligasjoner	575.000
		Ansvarlig lånekapital	779.252
g	Andre forpliktelsener overfor kredittforetaket som følge av aksjonærvtaler og lignende	Senior obligasjoner	3.303.114

6. VEDLEGG: STANDARDISERT SKJEMA FOR OFFENTLIGGJØRING AV BANKENS NØKKELTALL FOR KAPITAL OG LIKVIDITET

Vedlegg – Nøkkeltall kapital og likviditet (skjema EU KM – beløp i tusen kroner)

		a	e
		31.12.2023	31.12.2022
Tilgjengelig ansvarlig kapital (beløp)			
1	Ren kjernekapital	435.136	417.443
2	Kjernekapital	473.171	447.241
3	Total ansvarlig kapital	523.992	498.740
Risikovektet beregningsgrunnlag			
4	Totalt risikovektet beregningsgrunnlag	2.443.160	2.314.327
Kapitaldekning (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)			
5	Ren kjernekapitaldekning	17,81 %	18,04 %
6	Kjernekapitaldekning	19,37 %	19,33 %
7	Total kapitaldekning	21,45 %	21,55 %
Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere andre risikoer enn overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)			
EU 7a	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere andre risikoer enn overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)	3,50 %	3,50 %
EU 7b	herav: som skal dekkes av ren kjernekapital (prosentpoeng)	2,00 %	3,50 %
EU 7c	herav: som skal dekkes av kjernekapital (prosentpoeng)	2,60 %	3,50 %
EU 7d	Samlet SREP kapitalkrav (i prosent)	11,50 %	11,50 %
Kombinert buffer- og totalt kapitalkrav (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)			
8	Bevaringsbuffer (i prosent)	2,50 %	2,50 %
EU 8a	Bevaringsbuffer som følge av makro- eller systemrisiko fastsatt av en medlemsstat (i prosent)		
9	Institusjonsspesifikk motsyklisk kapitalbuffer (i prosent)	2,50 %	2,00 %
EU 9a	Systemrisikobuffer (i prosent)	4,50 %	3,00 %
10	Buffer for globalt systemviktige institusjoner (i prosent)		
EU 10a	Buffer for andre systemviktige institusjoner (i prosent)		
11	Kombinert bufferkrav (i prosent)	9,50 %	7,50 %
EU 11a	Samlet kapitalkrav (i prosent)	21,00 %	19,00 %
12	Tilgjengelig ren kjernekapital (CET1) etter oppfyllelse av samlede SREP-krav til ansvarlig kapital (i prosent)		
Uvektet kjernekapitalandel			
13	Sum eksponeringsmål	5.130.520	5.056.485
14	Uvektet kjernekapitalandel (i prosent)	9,19 %	8,84 %
Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet eksponeringsbeløp)			
EU 14a	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (i prosent)		
EU 14b	herav: skal bestå av ren kjernekapital (prosentpoeng)		
EU 14c	Samlede SREP-krav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent)	3,00 %	3,00 %
Bufferkrav til uvektet kjernekapitalandel og samlet krav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent av det samlede eksponeringsmålet)			
EU 14d	Bufferkrav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent)		
EU 14e	Samlet krav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent)	3,00 %	3,00 %
Likviditetsreserve (LCR)			
15	Likvide eiendeler (vektet verdi)	307.484	307.941
EU 16a	Utbetalinger (vektet verdi)	313.187	607.295
EU 16b	Innbetalinger (vektet verdi)	164.839	30.201
16	Netto utbetalinger (justert verdi)	148.348	179.929
17	Likviditetsreserve/LCR (i prosent)	206 %	171 %
Stabil finansiering (NSFR)			
18	Poster som gir stabil finansiering	2.779.651	2.675.499
19	Poster som krever stabil finansiering	2.203.670	2.163.577
20	Stabil finansiering/NSFR (i prosent)	126 %	124 %